

☺ ☺ ☺ Til medlemmer af Børne- og Undervisningsudvalget

FOA er i forbindelse med regeringens udspil til en reform af erhvervsuddannelserne blevet præsenteret for et forslag til ennormalisering af social- og sundhedsuddannelsen og den pædagogiskeassistentuddannelse, som vi finder helt i modstrid med reformens overordnede intentioner. Vi har tidligere skrevet til alle udvalgets medlemmer om de udfordringer, som FOA ser med reformudspillet.

Dato:
21.11.2013

Vi har nu anmodet om foretræde for udvalget med henblik på at uddybe vores synspunkter.

FOA er bekymret for, at en reform lægger så snævre rammer om de erhvervsrettede velfærdsuddannelser, at især social- og sundhedsuddannelsens trin 1 til social- og sundhedshjælper ikke længere vil kunne leve op til arbejdsmarkedets krav til kvalificeret arbejdskraft.

Uddannelsesgaranti og flere praktikpladser på det private område var indeholdt i den aftale, som regeringen indgik med Venstre, Dansk Folkeparti og Enhedslisten i november 2012. På det offentligeområde rummede aftalen en hensigt om, at staten, regionerne ogkommunerne som offentlige arbejdsgivere skal leve op til forpligtelsen om et tilvejebringe et højtantal praktikpladser.FOA er derfor forundret over, at regeringen i reformudspillet først vil drøfte en alternativ styring af optaget ogden nuværende dimensionering af sosu-området i slutningen af 2015. Vi er bekymredefor, om det kan betyde en deregulering af både dimensioneringog optagelsesprocedurer på social- og sundhedsuddannelsen og den pædagogiske assistentuddannelse.

Vi har nedenfor uddybet de væsentligste problemer, som FOA ser i reformen, og som vi håber, at Folketinget og regeringen vil overveje i forhandlingerne om reformen af erhvervsuddannelserne.

Vi ser frem til at kunne uddybe vores synspunkter for udvalget ved foretrædet den 26. november.

Med venlig hilsen

Nanna Højlund
Forbundssekretær

FOA
Stauings Plads 1-3
1790 København V

Telefon 4697 2626
Telefax 4697 2300

Kontonr. 5301-0476807

E-mail
foa@foa.dk
a-kassen@foa.dk

www.foa.dk

Gode grunde til at uddannelsen som social – og sundhedshjælper ikke skal være kortere efter en eud-reform

Jasmin har lige afsluttet folkeskolen og vil gerne være social- og sundhedshjælper, måske læse videre til social- og sundhedsassistent og derefter sygeplejerske. Hun vil imidlertid gerne blive helt sikker i sit valg og lidt mere moden, inden hun påbegynder sin uddannelse. Derfor får Jasmin et rengøringsjob på et plejehjem i et halvt år, inden hun går i gang med sin uddannelse.

Før reformen består Jasmins uddannelse til social- og sundhedshjælper af 20 ugers grundforløb og derefter 1 år og 2 måneders hovedforløb. Hendes samlede uddannelsestid er på 20 måneder.

Efter reformen vil Jasmins uddannelse være 4½ måned kortere. Hendes uddannelse vil bestå af 10 ugers grundforløb og 1 år og 2 ugers hovedforløb - en samlet uddannelsestid på 1 år og 3½ måned.

Før reformen vil Jasmin få 44 ugers skoleundervisning.

Efter reformen må hun nøjes med 27 uger. Det er 17 uger eller 38 % mindre skoleundervisning, end hvis hun var startet før reformen. Det er de helt samme faglige mål, som Jasmin skal nå i uddannelsen, uanset om hun begynder før eller efter reformen.

Voksne kan efter de eksisterende regler få godskrevet grundforløbet. 3.889 elever over 17 år påbegyndte imidlertid i 2012 grundforløbet. Ca 2000 af disse fik derefter en praktikplads og kunne fortsætte på social- og sundhedshjælperuddannelsen. Grundforløbet gav eleverne de faglige niveauer i fx dansk, naturfag, social- og sundhedskendskab, IT, konflikthåndtering, 1. hjælp mv., som er nødvendige for at kunne gennemføre den efterfølgende uddannelse.

De faglige mål må sænkes helt i modstrid med de øgede krav til medarbejdernes faglighed i plejesektoren.

Når den disponible undervisningstid reduceres med 38 % for en meget stor del af eleverne, så må uddannelsens faglige mål sænkes, også selvom det helt er i modstrid med udviklingen inden for hele plejesektoren.

Rehabilitering, udlagte patienter, flere borgere med kroniske lidelser og demens øger behovet for kompetencer og nødvendiggør stadigt højere faglighed hos medarbejderne.

89 % af landets ældrechefer mener ikke, at personalet kan opnå de nødvendige kompetencer med en afkortet uddannelse. 96 % mener desuden, at behovet for efteruddannelse vil være stigende. Ældrecheferne tegner et entydigt billede af en ældresektor, hvor borgerne får stadigt mere komplekse plejebehov. Det kalder på et personale, der får mere og ikke mindre grunduddannelse. Derfor ansøgte det faglige udvalg PASS i 2011 om 3 ugers forlængelse af den nuværende skoleundervisning, men fik afslag.

- ☐☐☐ Den ubrudte uddannelsesvej fra social- og sundhedshjælperuddannelsen over social- og sundhedsassistentuddannelse til en videregående uddannelse er i fare.

Social- og sundhedsuddannelsen er den erhvervsuddannelse, der giver adgang til flest videregående uddannelser. 3 år og 7 måneders social- og sundhedsuddannelse løfter eleverne fra folkeskolens 9.klasse til et niveau med 3 gymnasiale niveauer og adgang til 13 videregående uddannelser – og selvfølgelig en autoriseret sundhedsuddannelse, der baner vejen for en bred vifte af jobmuligheder.

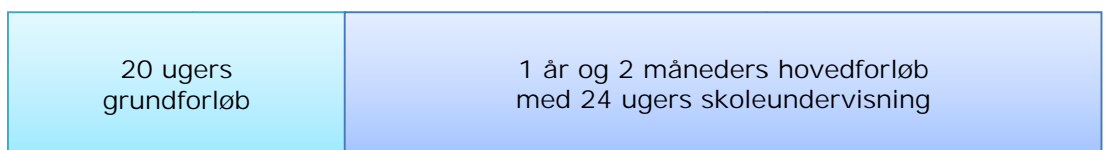
Hvis der slækkes på målene for uddannelsen til social- og sundhedshjælper, så vil man skulle vælge mellem enten at afskære social- og sundhedshjælperne den direkte adgang til uddannelsen som social- og sundhedsassistent eller at sænke det faglige niveau i uddannelsen til social- og sundhedsassistent. Hvis man vælger at sænke niveauet i assistentuddannelsen, så bringes både autorisation og adgang til de videregående uddannelser i fare. Og så vil det i øvrigt være helt i modstrid med sektorens behov for sundhedskompetencer.

En væsentlig afkorting af undervisningstiden truer social- og sundhedshjælperuddannelsens store integrationsmæssige succes. 22 % af de, der optages på social- og sundhedsuddannelsen har anden etnisk baggrund end dansk. Deres gennemførelsesprocent er lidt højere end de etnisk danske elever.

Skoleundervisningen giver mange etniske elever tiden og det faglige rum til at tilegne dansk kultur, dansk fag- og hverdagsprog, IT i en jobrettet sammenhæng mv. – alle de faglige elementer, der er forudsætningen for at få en fast tilknytning til det danske arbejdsmarked og deltage aktivt i det demokratiske samfund. En væsentlig afkorting af undervisningstiden vil presse og true denne ubetingede integrationssucces.

FOA vil foreslå én af følgende to løsninger for fremtidens social- og sundhedshjælper- uddannelse:

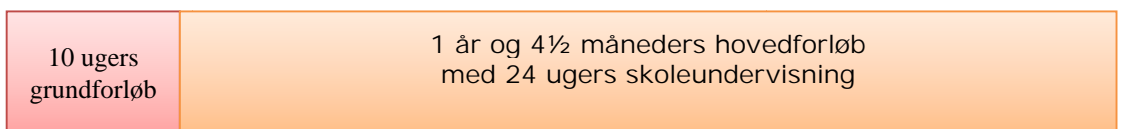
1. en model som i dag med 20 ugers grundforløb og 1 år og 2 måneders hovedforløb

☐☐☐

eller

2. en model med 10 ugers grundforløb og en forlængelse af hovedforløbet til 1 år og 4½ måneder.

Det skal være muligt at påbegynde uddannelsen direkte på hovedforløbet, hvis man har relevant erhvervs- og uddannelseserfaring, som kan meriteres ved en realkompetencevurdering.

Centrale aftaler om praktikpladser i kommuner og regioner er nødvendige for en reel uddannelsesgaranti

Regeringen har i sit udspil til en reform af erhvervsuddannelserne bebudet en mulig alternativ styring af sosu-området frem mod udløbet af treparts-aftalen i 2015. Det er trepartsaftalen, som indtil 2016 reelt regulerer udbuddet af praktikpladser på social- og sundhedsuddannelsen og den pædagogiske assistentuddannelse.

Lov om erhvervsuddannelser § 43, stk. 4 forpligter kommuner og regioner til at stille praktikpladser til rådighed for de institutioner, som er godkendt til at udbyde social- og sundhedsuddannelsen og den pædagogiske assistentuddannelse i regionen. Antallet skal modsvare behovet for færdiguddannede. I praksis giver bestemmelserne i loven ingen garanti for det nødvendige antal praktikpladser. Derfor valgte den daværende regering at indgå en mere forpligtende aftale i 2007.

FOA mener, at der set i lyset af aftalens meget positive effekt på antallet af praktikpladser snarest muligt bør indgås nye aftaler i stil med Trepartsaftalen i 2007.

Centrale aftaler sikrer, at der er et åbent udbud af praktikpladser. Trepartsaftalen fra 2007 har skabt et åbent og gennemsigtigt udbud af praktikpladser, som både unge og voksne kan søge. Tidligere gik vejen til social- og sundhedsuddannelsen eller den pædagogiske assistentuddannelse over enten et ufaglært job i sektoren eller socialforvaltningen og bistandskontoret. Udbuddet af praktikpladser var et lukket system, som langt fra alle kunne søge. Især de unge blev taberne i dette uigennemsigtige system. Først med Trepartsaftalens centrale og langsigtede plan for antallet uddannelsespladser fordelt på kommuner og regioner er social- og sundhedsuddannelsen og den pædagogiske assistentuddannelse blevet reelle uddannelses tilbud til de unge.

Der er behov for centrale og langsigtede aftaler med kommuner og regioner, hvis antallet af uddannelsespladser skal fastholdes på samme høje niveau som tidligere. Erhvervsrettet uddannelse er ikke en kerneopgave for kommunerne. Der er mange eksempler på, at kommuner over året har sparet uddannelsespladser væk af her- og nu økonomiske årsager. Det er sket, selvom der både har været mangel på kvalificeret arbejdskraft og et massivt fokus på uddannelse af unge og voksne i Folketinget. Uden centrale aftaler om praktikpladser risikerer man, at der lige som før 2007 både bliver stor mangel på kvalificeret arbejdskraft og samtidig en relativ lille uddannelsesaktivitet i kommunerne, primært subsidieret gennem beskæftigelsespolitiske tiltag. Prisen bliver uddannelsesgarantien for de unge.

FOA vil foreslå, at regeringen og Folketinget i umiddelbar forbindelse med en reform af erhvervsuddannelserne drøfter, i hvilken form principperne og de positive resultater fra Trepartsaftalen i 2007 kan videreføres, så der fastholdes et centralt fastsat antal praktikpladser både på social- og sundhedsuddannelsen og den pædagogiske assistentuddannelse og alle øvrige faglige områder inden for den offentlige velfærd og service.